

5. Column geschreven en voorgedragen door Sheila Sitalsing, journalist en columnist

Sheila Sitalsing zegt dat ze gecast is als 'iemand uit de Randstad'. Ze komt uit Delft, maar is opgegroeid in een uithoek van het Koninkrijk die zich wel eens met Fryslân vergelijkt: de voormalige Nederlandse Antillen. Sheila: "Gevoelsmatig liggen die twee ver van Den Haag en zijn allebei wel eens bang dat ze over het hoofd worden gezien. In Den Haag raakt men maar niet uitgepraat over een fenomeen waar lokaal bestuur als eerste mee te maken krijgt, namelijk de boze burger. Het Centraal Planbureau zegt echter na peilingen dat het volk veel minder boos is dan het doet voorkomen, maar dat mensen het gevoel hebben dat ze moeten schreeuwen om gehoord te worden. Burgers vinden, zo blijkt uit onderzoeken, dat ze een weinig liefdevolle relatie hebben met de politiek en in het verlengde daarvan met de uitvoeringsorganen van het beleid en met de overheid op alle niveaus.

Waarom is dat zo? De burger weet niet zeker of de boven hem gestelden het goed met hem voor hebben, want hij moet vele formulieren invullen, hij verdwaalt op weg van het ene loket naar het andere, hij wordt soms verzwolgen door bureaucratie. Tjeenk Willink zegt in zijn analyse dat de bron van het ongenoegen toch een zeker falen van het bestuur is en dan vooral de stiefmoederlijke behandeling die de uitvoering vaak ten deel valt." Sheila noemt de film 'I Daniel Blake' als een must-see, over een werkloze oudere timmerman die verstrikt raakt in het regelsysteem. Ze vervolgt: "Politici worden volgens Tjeenk Willink doorgaans voortgestuwd door hun eigen dadendrang en willen het liefst hun eigen fallusymbool neerzetten, op wat voor gebied dan ook. Er ontstaat een wankele stapel van beleid met nieuw beleid en dat sluit niet altijd even goed op elkaar aan en op de uitvoeringsinstanties wordt bezuinigd. Er ontstaan fricties, totdat er een crisis uitbreekt of een horde boze mensen op televisie staat om daar hun gal te spuwen. Er zijn verwachtingen geschapen die niet waargemaakt kunnen worden en daarna blijven burgers ietwat ontredderd achter. Dat moet beter kunnen. Eén van de problemen in de uitvoering is het wankelende vertrouwen van overheden in de eigen burger. Aan de ene kant wil de overheid burgers zelf hun zaken laten regelen. Aan de andere kant wordt er soms zwaar gestraft als regels niet worden opgevolgd. Dat leidt tot frictie en problemen. Er is steeds minder ruimte voor uitvoerende ambtenaren om in de praktijk af te wijken van regels. Beleidsmakers moeten daarom luisteren naar hun eigen uitvoeringsambtenaren. Dan kan het wederzijds vertrouwen misschien weer groeien, door begrijpelijk te zijn naar burgers toe. Wie vertrouwen zaait, die zal vertrouwen oogsten," zo besluit Sheila Sitalsing haar betoog.